

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးရှိ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန ဝန်ထမ်းများနှင့်
တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားခဲ့သည့်
(အချက်အလက်များသိရှိရန် မိန့်ခွန်း ကောက်နုတ်ချက်မူကြမ်း)
(Draft)

ရန်ကုန်မြို့၊

စက်တင်ဘာလ (၈)ရက်၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်

- ယနေ့အခမ်းအနားသို့ ကြွရောက်လာကြသည့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့ လူမှုရေးဝန်ကြီး၊ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှူး၊ အစားအသောက်နှင့်ဆေးဝါးကွပ်ကဲရေး ဦးစီးဌာနမှူး၊ အားကစားနှင့်ကာယပညာဦးစီးဌာနမှူး၊ တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာနမှူး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးရှိ ခရိုင်၊ မြို့နယ်များမှ ဆေးရုံအုပ်ကြီးများနှင့် တာဝန်ရှိသူများအားလုံး မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သပါကြောင်း၊
- ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးတွင် ပြည်သူများအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများသည် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ အောင်မြင်မှုရရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး လုပ်ငန်းများအား ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် ဝန်ထမ်းများအားလုံးအား ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုလုံး၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအား ပြန်လည်သုံးသပ်ကြည့်ရှုရာတွင် ပြည်သူများအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ယခုထက်ပိုမိုလျင်မြန်စွာဖြင့် အောင်မြင်ထိရောက်မှုရှိစေရန်အတွက် လာမည့် (၂၀၁၉) ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ စတင်၍ အုပ်ချုပ်မှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် အဆောက်အဦနှင့် စက်ပစ္စည်းများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးကိစ္စရပ်များတွင် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်ဦးစီးဌာနမှူးများနှင့် ဆေးရုံအုပ်ကြီးများအား

လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ပိုမိုပေးအပ်သွားမည် (delegation of authority) ဖြစ်ပါကြောင်း၊

- လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ပိုမိုပေးအပ်သွားခြင်းဖြင့် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် ဦးစီးဌာနမှူးများ၊ ဆေးရုံအုပ်ကြီးများအနေဖြင့် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် အထက်အဆင့်ဆင့်ထံမှ ခွင့်ပြုချက်များအား မစောင့်ဆိုင်းဘဲ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ဌာနဆိုင်ရာ စဉ်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု ပြည့်ဝစွာဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ဗဟိုမှ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြုစုထုတ်ဝေပေးရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ထိုသို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ပိုမိုပေးအပ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဗဟိုအဆင့်တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို checklist များအသုံးပြု၍ ကြည့်ရှုဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ခြင်း (Monitoring, Supervision, Evaluation) တို့ကို ပိုမိုလုပ်ဆောင်သွားရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဦးစီးဌာနအသီးသီးမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ အနေဖြင့်လည်း တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အသီးသီးသို့ ကွင်းဆင်းသွားရောက်၍ လုပ်ငန်းဆန်းစစ်ခြင်း၊ အကြံပြုခြင်း၊ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လိုအပ်ချက်များအား ပံ့ပိုးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာန၏ စီမံချက်လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် တိကျသည့် စာရင်းဇယားနှင့် သတင်းအချက်အလက်များရရှိရန်မှာ အရေးကြီးပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြု ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ် (DHIS-2) အသုံးပြု၍ ကျန်းမာရေးစီမံခန့်ခွဲမှု သတင်းအချက်အလက်စနစ် (HMIS) အား ဆောင်ရွက်နေပါကြောင်း၊
- ဝန်ထမ်းများ တာဝန်ကျရောက်ရာနေရာဒေသတွင် နေထိုင်ရေး အဆင်ပြေစေရန် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာနှစ်များအဖြစ် သတ်မှတ်၍ ဝန်ထမ်းအိမ်ရာများ ဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့် ဝယ်ယူခြင်းများဆောင်ရွက်၍ အခန်းပေါင်း (၆၀၀၀)

ကျော်ပြီးစီးခဲ့ပြီး အခန်းပေါင်း (၁၀၀၀၀)ကျော် ဆောက်လုပ်ဆဲရှိပါကြောင်း၊ (၂၀၁၉-၂၀၂၀) ခု ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် အခန်းပေါင်း (၅၂၂၀) အား ထပ်မံဆောက်လုပ်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊

- ဆေးရုံအုပ်ကြီးများအနေဖြင့် ဆေးရုံများအား မိမိတို့ပိုင်သည့်အိမ်အဖြစ် သဘောထား၍ အုပ်ချုပ်စေလိုပါကြောင်း၊ ဆေးရုံရှိလိုအပ်ချက်များအား ဆေးရုံအထောက်အကူပြုအဖွဲ့၊ ကော်မတီများဖြင့် လုပ်ဆောင်စေလိုပါကြောင်း၊
- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဆေးရုံများမှ အရေးပေါ် (urgent) အဖြေရှာစစ်ဆေးရမည့် ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်မှုများအား သက်ဆိုင်ရာဆေးရုံများရှိ ဓာတ်ခွဲခန်းများတွင်ဆောင်ရွက်ပြီး ကျန်ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်မှုများနှင့် အဆင့်မြင့်ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်မှုများအား အမျိုးသားကျန်းမာရေးဓာတ်ခွဲဆိုင်ရာဌာနရှိ ဗဟိုကျန်းမာရေးဓာတ်ခွဲခန်း (central health laboratory)သို့ ပေးပို့စစ်ဆေးခြင်းအား ကနဦး (test run) ဆောင်ရွက်ရာတွင် အောင်မြင်မှုများရရှိလျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ပစ္စည်းများဝယ်ယူဖြန့်ဖြူးရာတွင် သေချာစွာလုပ်ဆောင်လျက်ရှိကြောင်း၊ ဝန်ကြီးဌာန၏ ရရှိလာသည့်ဘဏ္ဍာငွေများအား သေချာစနစ်ကျစွာ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုအောင်မြင်စီပြင်ခြင်းဖြင့် ရောဂါနှင့် ကျန်းမာရေးပြဿနာများ ဖြစ်ပွားမှုလျော့နည်းလာမည်ဖြစ်ပြီး ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများသို့ လူနာများ လာရောက်ကုသရမှု နည်းပါးသွားမည်ဖြစ်သဖြင့် အရည်အသွေးပြည့်မီသော ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများအား ပေးအပ်နိုင်မည့်အပြင် ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်မှု၊ ဓာတ်မှန်ရှိကိန်းခြင်းစသည့်ကိစ္စများ နည်းပါးသွားမည်ဖြစ်ပြီး ဝန်ကြီးဌာန၏ ဘဏ္ဍာငွေကုန်ကျမှု နည်းပါးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းပညာရှင်များ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် အရေးကြီးပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းပညာရှင်များ၊ တိုက်နယ်နှင့် မြို့နယ်ဆရာဝန်များထံသို့ Mobile Tablet (၁၂,၀၀၀)ခန့်အား ဖြန့်ဝေပေး

သည့်အပြင် ထပ်မံ၍ Mobile Tablet (၁၄,၀၀၀) ခန့်အား GAVI အဖွဲ့၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ဖြန့်ဝေပေးသွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊

- အဆိုပါ Mobile Tablet များတွင်ပါဝင်သည့် စာအုပ်စာတမ်းများ၊ အသုံးချ ဆော့ဝဲလ် (application) များအသုံးပြု၍ ပြည်သူလူထုအား ကျန်းမာရေး အသိပညာဗဟုသုတဖြန့်ဝေခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေးစကားဝိုင်းငယ်များ ပြုလုပ် ၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာနရှိ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းပညာရှင်များ၏ လုပ်ငန်းဆောင် ရွက်မှု အခက်အခဲနှင့် အားနည်းချက်များအား သိရှိကာ အားဖြည့်ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အတွက် နှီးနှောဆွေးနွေးပွဲတစ်ခု ယခုလအတွင်း ကျင်းပဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာန၏ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ အရည်အသွေးပြည့်ဝစေရေးနှင့် စက်ပစ္စည်းကိရိယာများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဝန်ကြီး ဌာနရှိ အင်ဂျင်နီယာဝန်ထမ်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှုလုပ်ငန်းများ အား မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာကောင်စီ၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း တို့၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားရန် သဘောတူညီမှုပြုလုပ်ခဲ့ပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ယခုနှစ်မှစတင်၍ လူနာဘေးကင်းလုံခြုံမှုနှင့် ကျန်မာ ရေးစောင့်ရှောက်မှု အရည်အသွေး မြင့်မားတိုးတက်ရေး (patient safety and improving quality of health care) ကိစ္စရပ်များအား ဦးစားပေး သတ်မှတ် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် မကူးစက်တတ်သောရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး လုပ်ငန်းများအား ဦးစားပေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲများတွင် ဆီးချို၊ သွေးချိုနှင့် သွေးတိုးရောဂါ စစ်ဆေးကုသမှု ဆေးခန်းများ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊ ပြည်သူလူထုအတွင်း နှလုံးရောဂါနှင့် နှလုံးသွေးကြောရောဂါ မဖြစ်ပွားစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ် ခြင်းလုပ်ငန်း (Preventive Cardiology) များအား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊

- ဝန်ကြီးဌာန၏ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးအား တာဝန်ယူလုပ်ဆောင်ပေးသည့် ပညာရှင်များသည် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဘွဲ့လွန် ကျောင်းသားများဖြစ် ပါကြောင်း၊ နိုင်ငံတကာမှ ကျောင်းသားများအား သင်ပို့သင်နည်း၊ Assessment လုပ်ပုံလုပ်နည်းများမှ အကောင်းဆုံးကို မိမိတို့ MPH ၏ သင်ကြားပုံနည်းစနစ်အား ပြောင်းလဲသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊
- Mater of Health Administration (MHA) မှာလည်း ယခင်က စာတွေ့ သင်ကြားရာမှ ပြီးခဲ့သည့်နှစ်မှစ၍ ဆေးရုံကြီးများတွင် attach (၃)လ လုပ် ထားပါကြောင်း၊ ဆေးရုံအုပ်ကြီးများနှင့်တွဲ၍ report presentation ရေးပြီး လက်တွေ့လုပ်ဆောင်စေလိုပါကြောင်း၊
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး တိုးတက်စေရန်အတွက် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဝန်ကြီးဌာန၏ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၊ training များတွင် PSM department, Preventive and Social Medicine Department မှလူများအား ဖိတ်ကြား စေလိုပါကြောင်း၊ University of Public Health နှင့် University of Community Health တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်စေလိုပါကြောင်း၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးတွင် outbreak များဆောင်ရွက်ခဲ့မှု၏ report များအား ဆေးတက္ကသိုလ်များတွင် သင်ကြား၍ ဝေဖန်အကြံပြု သုံးသပ်စေလို ပါကြောင်း၊
- အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ၊ နှီးနှောဆွေးနွေးဖလှယ်ပွဲများတွင် ဆွေးနွေးမည့် အကြောင်းအရာ၊ အချက်အလက်များနှင့် မှတ်တမ်းများအား စာရွက်များဖြင့် ဖြန့်ဝေခြင်းအစား အီလက်ထရောနစ်စနစ်ဖြင့် ဖြန့်ဝေ၍ ဆောင်ရွက်သွားရန် စီစဉ်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- မိမိတို့ဝန်ကြီးဌာန၏ website တွင် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ၊ အစည်းအဝေးပွဲ များ၊ မိန့်ခွန်းများနှင့် မိမိတက်ရောက်သည့် နိုင်ငံတကာအစည်းအဝေးပွဲများမှ အစ အကုန်တင်ထားပါကြောင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင်ရေးထားသော မိန့်ခွန်းများ သည် action point များပါဝင်ကြောင်း၊

- ခေတ်မီသတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာအား အသုံးပြု၍ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ မကြာမီအချိန်တွင် ရုံးတွင်းစာများအား အီလက်ထရောနစ်စနစ် (electronic memo system) ဖြင့် ဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အဆိုပါစနစ်အား အသုံးပြုခြင်းဖြင့် စာပေးစာယူ ပြုလုပ်ရသည့်အချိန်များ လျော့ကျသွားမည်ဖြစ်ပြီး တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် လည်း နိုင်ငံတကာသို့ အစည်းအဝေးသွားစဉ်တွင် လည်းကောင်း၊ တိုင်း ဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များသို့ ကွင်းဆင်းသွားရောက်စဉ်တွင် လည်းကောင်း၊ ရုံးတွင်းစာများအား ဖတ်ရှု၍ စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုလုပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်ဦးစီးဌာနမှူးများအတွက် ဗဟိုတွင်ကျင်းပသည့် meeting များအား လျော့ချ၍ training များ ဆက်လက်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊
- Mobile Tablet များကိုအသုံးပြု၍ စဉ်ဆက်မပြတ် ဆေးနှင့်ဆေးနှီးနွယ် ပညာ သင်ကြားမှုကို ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဆရာဝန်များအတွက် အွန်လိုင်းမှ စဉ်ဆက်မပြတ်ဆေးပညာသင်ကြားမှုများ ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်ပြီး နောင်အခါ ဆမသက်တမ်းတိုးရာတွင် အဆိုပါ သင်တန်း များတက်ရောက်မှုကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ကျောင်းအခြေပြုကျန်းမာရေးအဆင့်မြှင့်တင်မှုလုပ်ငန်းများအား မဟာဗျူဟာ၊ လမ်းပြမြေပုံနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များရေးဆွဲ၍ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဦးဆောင် မှုဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိ ပါကြောင်း၊
- ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းမြစ်များ မွေးထုတ်ရာ ဆေးနှင့်ဆေးနှီးနွယ် တက္ကသိုလ်များ၊ သူနာပြု/ သားဖွားသင်တန်းကျောင်းများ သင်ကြားသင်ယူမှု နည်းစနစ်များ၊ သင်ရိုးညွှန်တမ်းများ၊ သင်ကြားသင်ယူမှုအထောက်အကူပြု ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းများ ပြည့်မီရရှိစေရေး အပါအဝင် ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးလုပ်ငန်းများအား ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊

- လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အရေးကိစ္စအဖြစ် အလေးထားဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်ပွားသူလူနာ၏နေရာ ရှုထောင့်မှ စဉ်းစားဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များတွင် အစိုးရအဖွဲ့ လူမှုရေးဝန်ကြီးများ၏ ဦးစီးဦးဆောင်မှုဝန်ကြီးဌာနရှိဝန်ထမ်းများ၏ စုစည်းဆောင်ရွက်မှုများဖြင့် လုပ်ငန်းများ ယခုထက်ပိုမို ပီပြင်ထိရောက်စေရေး ဆောင်ရွက်ကြစေလိုပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။